

Δ. ΑΦΟΡΑ

ΕΥΘΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

Γενικά

Νομ. Συμβ

Γ. Σιαμαλάης

Υδρο-ποταμια

Φλασού

Δημ. Έργα

Τεχνικές

Μηχανικά

Οδ. Διευτ.

Ηακίμ Τ. Thompson

Α. Παλαιολόγος

Λεμτσόφ

Παφός

Επισκοπή

Κούβλια

Ν. Ρωσσοφ

Προϊόντα

Ω. Τσάμπος

Α. Χ. Λασιδής

Κ. Ιαννίδου

Λευκωσία

Λαρνακιά

Κερύνεια

Α. Κιρκωστος

Παθ. Κωνσταντίνου

ΨΑΡΑ

αμπελουργία

φορολογία

εμπόριο

δωρεά φραγμάτων

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ.

(Συνεδρίασις τῆς 7 Ἀπριλίου 92).

Πρόεδρος ὁ Μ. Ἀρμοστής.

Παρόντα ὅλα τὰ μέλη.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην παρουσιάσθη εἰς τὸ Συμβούλιον ὁ νῖος Μ. Ἀρμοστής καὶ μετὰ τὴν ἐπικυρώσιν τῶν πρακτικῶν, ἄρ-
χεται ἡ τακτικὴ ἐργασία τοῦ Συμβουλίου.

Σιακαλλῆς. Ἐρωτᾷ τὸν Ἀρ-
χιγραμματ. εἰάν ἀληθῶς κατέφρευσεν ἐν μέρει ἡ πλησίον τῆς Φλά-
σου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κλαρίου γέ-
φυρα, εἰάν δύναται νὰ ἐπισκευα-
σθῇ ἀντὶ τριάκοντα λίτρων, εἰάν
μὴ ἐπισκευαζομένη τῶρα θὰ χρει-
ασθῇ κατόπιν 2 χιλ. λίρας καὶ
εἰάν σκοπεύῃ ἡ Κυβέρνη. νὰ δια-
τάξῃ τὴν ἐπισκευὴν τῆς.

Ἀρχιγραμματ. ἀπαντᾷ ὅτι ἡ-
μα γείνη ἀνάγκη, θὰ γείνη τῶ-
ρα ἡ ἐπισκευὴ κατόπιν ἐξετά-
σεως.

Παλαιολόγος. Ἐρωτᾷ τὸν
Ἀρχιγραμματ. εἰάν, ἐπειδὴ αἱ
κατὰ τὴν παραλίαν τῆς πόλε-
ως Λεμτσόφ πηχθεῖσαι σιδηραὶ
γλώσσαι ἱκανῶς ὠφελήσαν, ὥς
ἡ πείρα ἀπέδειξε, δὲν σκοπῇ ἡ
Κυβέρνησις νὰ ἐπαυξήσῃ αὐτάς
κατ' ἀριθμὸν καὶ κατὰ μῆκος
ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀποβα-
θρικῶν τελῶν, προκειμένου περὶ
γενικῆς ὠφελείας.

Ἀρχιγραμματ. ἀπαντᾷ ὅτι ἡ
Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει τὸ ὄρε-
λος τῶν γλωσσῶν καὶ προτείνει
ὅπως ἐπαυξήσῃ τὸς γλώσσας κα-
ταβάλλουσα τὸ ἥμισυ τῆς δα-
πάνης ἵνα τὸ ἄλλο ἥμισυ κατα-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Γιούλια ΗΜΕΡ. 28/9-6-1892

έβληθῇ ὑπὸ τοῦ δημαρχείου τῆς
πόλεως ἢ τῶν ἐνδιαφερομένων·
ἐκ τοῦ κονδυλίου τῶν δημοσίων
ἔργων δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἡ
Κυβέρνησις ὁλόκληρον τὴν δαπά-
νην.

Παλαιολόγος, ἐπερωτᾷ ἐπί-
σης τὸν Ἀρχιγραμματ. εἰάν δὲν νο-
μίξῃ ἡ Κυβέρνησις ὅτι εἶναι ἀ-
ναγκαῖον ὅπως, μεταξὺ τῶν δη-
μοσίων ἔργων τῶν τελετθητομέ-
νων κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, τελει-
ποιηθῇ καὶ ἡ μεταξὺ Λεμησσοῦ
καὶ Πάφου ἀμαξιτὸς ὁδός, ἥς ἡ
ὑπαρξίς θεωρεῖται γενικῶς ἀναγ-
καία ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν δι-
μερισμάτων ἐκείνων.

Ἀρχιγραμματεὺς, ἀπαντᾷ ὅ-
τι ἐφέτος θὰ ἐπιδιορθωθῇ ἡ ὁδός
ἀπὸ Ἐπισκοπῆς μέχρι Κουκλί-
ων, δὲν θὰ γείνη ὅμως ἀμαξιτὸς
ὅλη ἡ ὁδός.

Παλαιολόγος, ἐπερωτᾷ τὸν
Ἀρχιγραμματ. διὰ τίνα λόγον ἡ
Κυβέρν. ὥρισεν ὥστε τὸ ἐπὶ τῶν
οἴνων πληρωθῆσόμενον δικαίωμα
ἀγροφυλακῆς ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς
1 Ἀπριλίου τρέχοντος ἔτους, ἐνῶ,
ὡς γνωστὸν, ἡ νέα παραγωγὴ
τῶν οἴνων ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ Σε-
πτεμβρίου;

Ἀρχιγραμματ. ἀπαντᾷ ὅτι, ἐ-
πειδὴ ἡ ἐκτίμησις τῶν οἴνων δὲν
γίνεται εἰμὴ μετὰ τὸν Σεπτέμ-
βριον, ἡ Κυβέρν. δὲν θὰ λάβῃ δι-
καίωμα ἀγροφυλακῆς παρὰ ἐπὶ
τῶν οἴνων τῆς ἀπὸ τοῦ προσε-
χοῦς Σεπτεμβρίου παραγωγῆς.

Ρῶστος, ἐπερωτᾷ τὸν Ἀρχι-
λογιστὴν πόσα εἰσεπράχθησάν ἐξ
ἀδειῶν πωλήσεως ποτῶν μετὰ
τὸν νόμον τοῦ 1889 καὶ πόσα
κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη.

Ἀρχιλογιστὴς, ἀπαντᾷ κα-
ταθέτει λεπτομερῇ σημείωσιν τῶν
εἰσπραχθέντων.

Λιασιδής, ἐπερωτῶ τὸν Ἀρ-
χιγγραμμ. περὶ τῆς μεταξὺ Ἀ-
κανθοῦ καὶ Λευκονίκου ἀμαξίτου.
Ἀρχιγγραμμ. Ζητεῖ τὴν ἀδει-
αν ν' ἀπαντήσῃ ἄλλην ἡμέραν.

Ἡ διάταξις τῆς ἡμέρας εἶναι
ἡ ἐκθεσις τῆς ὑπεπιτροπῆς περὶ
τῶν λιμενικῶν ἐργῶν.

Τέϋλορ. Ἡ ἐκθεσις αὕτη ἀνε-
γνώσθη ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει καὶ
δὲν εἶναι ἴσως ἀνάγκη νὰ ἀνα-
γνωσθῇ καὶ πάλιν. Ἐνεκεν ἀπου-
σίας ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτρο-
πῆς, δὲν ὑπῆρξε πλειονοψηφία καὶ
τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι δι-
ηρημένα· ἐγὼ καὶ τὸ ὀθωμανι-
κὸν μέλος Ἀμμοχώστου φρονοῦ-
μεν ὅτι δύνανται νὰ γεραιω-
ποιηθῶσι τὰ ἀκριδικὰ χρήματα
πρὸς ἐπιτέλεσιν λιμενικῶν ἐργῶν,
ὡς ὑποδεικνύεται ἐν τῷ σχεδίῳ
τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ· τὰ ἄλλα δύο
μέλη, τῆς Λάρνακος καὶ Λευκω-
σίας, διαφωνοῦσι πρὸς ἡμᾶς καὶ
συνέταξαν ἄλλην ἐκθεσιν. Ἀπὸ
τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς ἐγένοντο
πολλὰ λιμενικὰ βελτιώσεις, ὡς
ξύλιναι ἀποβάθραι εἰς διάφορα
μέρη, ἐπειτα αἱ ἀποβάθραι Λε-
μητσοῦ ἡ μία 600 ποδῶν μή-
κους καὶ ἡ ἄλλη 300· αἱ ἐν Λάρ-
νακι, ἡ μία 450 ποδῶν καὶ ἡ
ἄλλη ὡς ἡ μικρὰ τῆς Ἰεμητσοῦ·
ἡ ἐν Πάφῳ 130 ποδῶν· ὁ λιμὴν
Κερυνείας καὶ ἄλλα μικρὰ ἔργα
ἐν Ἀμμοχώστῳ. Ἡ Κυβέρνησις
ἔλαβεν ἀναφοράς ἐκ Λάρνακος,
Πάφου καὶ Ἀμμοχώστου ὅπως
εὐρυνθῶσι τὰ ἔργα ταῦτα, εἰς
τὰ 1890 καὶ 91 ἐγένοναν ψήφι-
σματα ἐν τῷ Συμβουλίῳ πρὸς
ἐπέκτασιν λιμενικῶν ἐργῶν ἐν
Λάρνακι· ὑπὸ τοῦ μέλους τῆς
Λεμητσοῦ ἐγένετο πέρυσιν ψήφισμα
περὶ λιμενικῶν ἐργῶν ἐν Πάφῳ,

ἀλλ' ἔνεκα ἀσθενείας του δὲν ἡ-
δυνήθη νὰ τὸ συζητήσῃ ἐν τῷ
Συμβουλίῳ. Κατόπιν τούτων ἡ
Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι πρέπει
νὰ κάμῃ τὰ ἔργα ταῦτα, ἥτοι
νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἀποβάθραν Λάρ-
νακος ἐπὶ 450 πόδ. ἀκόμη ὥστε
νὰ φθάσῃ πέραν τῆς ἀ. σύρτειος
καὶ νὰ ἦναι εὐκολωτέρα ἢ φόρ-
τωσις καὶ ἐκφόρτωσις, διότι θὰ
αὐξήθῃ τὸ βάθος τοῦ ὕδατος κα-
τὰ 3 πόδας· νὰ γείνῃ τροχιόδρο-
μος ἐν Λάρνακι ἀπὸ τῆς μιᾶς ἀ-
ποβάθρας μέχρι τῆς ἄλλης, νὰ
βελτιωθῇ ἡ ἀποβάθρα Λεμησσοῦ,
ἥτις εἶναι εὐτυχεστέρα τῆς Λάρ-
νακος ἔχουσα βαθύα ὕδατα, δηλ.
τὸ T τῆς ἀποβάθρας ἀπὸ 60
ποδ. νὰ γείνῃ 100 ποδῶν πρὸς
εὐκολίαν. Εἰς τοὺς λιμένους Ἀμ-
μοχώστου καὶ Πάφου δὲν εἶναι
δυνατὸν νὰ δαπανηθῶσι πολλὰ,
θὰ ἐκβαθυνθῶσι δὲ ἀπλῶς ὀλίγον
οἱ λιμένες οὗτοι· ὁ τῆς Πάφου εἶ-
ναι ὁ μόνος ἐν τῷ δυτικῷ τῆς
νῆσου καὶ μόνον μικρὰ καίματα
χρεῖ· ὁ μηχανικὸς ὑπέβαλε σχέ-
διον ἐκβαθύνσεως αὐτοῦ εἰς βά-
θος ὀλικὸν 13 ποδῶν καὶ πλά-
τος 200 ποδῶν ἄντικρυ τῆς ἀ-
ποβάθρας. Καὶ ἐν τῷ λιμένι Ἀμ-
μοχώστου θὰ γείνῃ ὡς ἐν Πάφῳ·
ὁ ἐνδότερος λιμὴν Ἀμμοχώστου
εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος ὅλων τῶν
μερῶν τῆς Ἀνατολῆς, τὸ δὲ ἐμ-
πόριον τῆς Ἀμμοχώστου ἴσον
πρὸς τὸ ἐν Λάρνακι ἢ καὶ ἐν
Λεμησσῷ· ἡ Κυβέρνησις σκοπεῖ
νὰ καθαρῖσιν τὴν εἴσοδον τοῦ λι-
μένος ἀπὸ τοὺς λίθους τοὺς κλεί-
οντας αὐτὴν καὶ νὰ ἐκβαθύνῃ τὸ
ἐνδον αὐτοῦ. Τὰ ἀκριδικὰ χρή-
ματα δύνανται νὰ χρησιμοποιε-
θῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον, δι-
ὅτι Γεωργικὴ Τράπεζα δὲν εἶναι

ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγκαία οὐδὲ
μετὰ ἔτη φαίνεται τοιαύτη ὡς ἐκ
τῆς καλῆς καταστάσεως τῶν νη-
σιωτῶν. Προτείνω λοιπὸν νὰ γεί-
νη παραδεκτὸν τὸ σχέδιόν μου
καὶ τοῦ Ὀθωμαν. μέλους τῆς
Ἀρμοχώστου.

Πατχάλης. Ἀνθίσταμαι εἰς
τὴν παραδοχὴν τοῦ σχεδίου τῆς
ἐκθέσεως τοῦ κ. Τεϋλὸρ καὶ τοῦ
ὀθωμαν. μέλους τῆς Ἀρμοχώ-
στου· δὲν εἰσέρχομαι εἰς τὰ καθ'
ἕκαστα τῶν λιμενικῶν, λέγω
μόνον ὅτι ἐγένετο νόμος περὶ συ-
στάσεως ἀγροτικῆς τραπέζης καὶ
διετέθη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Συμ-
βουλίου τὸ περίσσευμα τῶν ἀκρι-
δικῶν φόρων καὶ ἐπομένως δὲν
δυνάμεθα νὰ δώσωμεν τὰ χρέι-
ματα αὐτὰ νὰ δαπανηθῶσιν εἰς
ἄλλην χρῆσιν. Ἐπεθύμουν ἄλτι-
θὼς νὰ ἐβλέπον τὴν ἀποβάθραν
Λάρνακος ἐκτεινομένην μέχρι Βη-
ρυτοῦ καὶ τὸν λιμένα τῆς Ἀρ-
μοχώστου χωροῦντα ὅλον τὸν
ἀγγλικὸν στόλον, ἀλλ' ὅχι δα-
πάνη τῶν ἀκριδικῶν χρημάτων.
Λέγει καὶ ἄλλα πρὸς ἀντίκρουσιν
τοῦ προλαλήσαντος καὶ προτεί-
νει νὰ γείνη παραδεκτὸν τὸ ἄλλο
σχέδιον.

Παλαιολόγος. Εἶχον τὴν τι-
μὴν, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀποτελῶ
καὶ γὼ μέλος τῆς πρὸς σύνταξιν
τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸ περὶ λι-
μενικῶν ἔργων διάγγελμα τοῦ Μ.
Ἀρμοστοῦ ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἐ-
σχον τὸ ἀτύχημα ν' ἀπουσιάζω
κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταθέ-
σεως τῆς ἐκθέσεως καὶ δὲν ὑπέ-
γραψα αὐτήν· ἤδη δηλῶ ὅτι πα-
ραδέχομαι πληρέστατα τὴν ἐκ-
θεσιν, ἥτις φέρει τὰς ὑπογραφὰς
τῶν δύο Ἑλλήνων συναδέλφων!

μου καὶ ὑποστηρίζω τὴν πρότα-
σιν τοῦ ἐντίμου προλαλήσαντος
ὅπως γείνη παραδεκτὴ ἡ ἐκθεσις
αὕτη. Τὴν λυσιτέλειαν τῆς ἐπι-
τελέσεως λιμενικῶν ἔργων, εἰς
διαλαμβάνει τὸ Διάγγελμα τῆς
Α. Ἐξ. ἀναγνωρίζω καὶ ἐγὼ
καὶ πάντες οἱ συνάδελφοί μου,
δὲν συμφωνῶ ὁμῶς ὡς πρὸς τὸ
μέσον τῆς ἐκτελέσεως, ὅπερ προ-
τείνει τὸ Διάγγελμα καὶ παρα-
δέχονται τὰ ἄλλα δύο ἐντιμα μέ-
λη τῆς ὑπεπιτροπῆς, ἥτοι ὁ Ἀρ-
χιλογιστὴς καὶ ὁ ἐξ Ἀμμοχώ-
στου Ὑθωμ. ἀντιπρόσωπος. Τὸ
ὑπάρχον κεφάλαιον τῶν ἀκριδι-
κῶν φόρων ἔχει ἄλλον προσρισμὸν
ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὀρισθέντα
καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ μετατρέψω-
μεν αὐτόν· προωρίσθησαν τὰ γρη-
ματα ταῦτα διὰ τὴν ἰδρύσιν γε-
ωργικῆς τραπέζης κατὰ τὸν ὑ-
πὸ τοῦ Νομοθετικοῦ ψηφισθέντα
περὶ τούτου νόμον, ὃν ἡ Βασιλίσ-
σα τελεταίως εὐηρεστήθη νὰ ἐ-
πικυρώσῃ καὶ εἶναι πρέπον ἡ
Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς
ταχείας ἰδρύσεως τοιαύτης τρα-
πέζης. Ὁ ἐντίμος Ἀρχιλογιστὴς
εἶπε πρὸ ἐλίγου ὅτι δὲν θὰ φανῇ
ἀνάγκη γεωργικῆς τραπέζης ἐπὶ
πολλὰ ἰσῶς ἔτη διότι ὁ τόπος
εὐημερεῖ δὲν συμφωνῶ διόλου με-
τὸν ἐντιμον Ἀρχιλογιστήν, φρο-
νῶ δ' ἀπεναντίας ὅτι ὅσον εὐα-
ρεστοτέρα ὑπὸ γεωργικὴν ἐποψίν
τυγχάνει ἡ κατάστασις τῆς νή-
σου, τόσον ὠρελιμωτέρᾳ θ' ἀπο-
βῇ ἡ γεωργικὴ τραπέζα· ὥστε ἡ
παρούσα εὐάρεστός πως γεωργι-
κὴ κατάστασις τῆς νήσου δὲν εἴ-
ναι λόγος νὰ μὴ ἐπισπενσθῇ ἡ
ἰδρύσις τῆς τραπέζης. Δὲν ἐπιθυ-
μῶ νὰ ἐπεκταθῇ ἐπὶ πολὺ ἀπ-
αρχολῶν τὸ Συμβούλιον περὶ τοῦ

ζητήματος, καθόσον αρκετά ἐλέχθησαν καὶ παρὰ τοῦ ἐντίμου προλαλήσαντος. Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων ὑποστηρίζω τὸ ἕτερον σ/έδιον τῆς ὑπεπιτροπῆς.

Ρώστος. Συμφωνῶ πληρέστατα, κ. Πρόεδρε, μὲ τὰ δύο προλαλήσαντα ἐντιμα μέλη. διαφωνῶ μὲ τὰ ἄλλα δύο. τὸ ζήτημα ἀρκετὰ ἀνεπτύχθη ἤδη ὑπὸ τῶν δύο προλαλήσαντων· θὰ εἴπω μόνον τινὰ πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐντ. Ἀρχιλογιστοῦ ἀναφερθέντων ὅπως μὰς πείσῃ ὅτι πρέπει νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ ἀκριδικά χρήματα διὰ νὰ κατασκευάσῃ λιμενικά ἔργα. Περὶ τοῦ κατασκευασθέντος λιμένος Κερυνείας ὁσάκις τυχὸν γίνεται πούθεν ἀλόγος, ἐγείρεται ὁ γέλως, πολὺ δὲ εὐφυῶς ἀπεκλήθη ὁ κατασκευασθεὶς λιμὴν «μέρος κολυμβήματος» καὶ οὐδὲν ἄλλο· δὲν ἐπιθυμοῦμεν καὶ πάλιν νὰ συμβῇ τὸ αὐτὸ λάθος καὶ εἰς βάρος μας· ἂν θείη ἡ Κυβέρνησις νὰ καθαρίσῃ τὸν λιμένα τῆς Ἀμμοχώστου κλπ. ὡς ἐξοδεύσῃ ἐκ τοῦ περυσίου ἐκλείσειν ὁ προϋπολογισμὸς· ἐμαθὼν, ἀγνοῶ ὅμως κατὰ πόσον εἶναι τοῦτο ἀληθές, ὅτι πέρυσιν ἐκλείσειν ὁ προϋπολογισμὸς μὲ 18 χιλ. λίρ. περίσσευμα· ὡς τὸ ὁσπανήτη λοπὸν διὰ τὰ λιμενικά ἔργα. Ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τούτου δις ἐψηφίσθη ἀπόφασις ὅπως ἐπεκταθῇ ἡ ἀποβάθρα Λάρνακος καὶ ἐνῶ ὁ πρῶτος Ἀρμοστής διὰ διαγγέλματός του εἰς τὴν παρελθούσαν σύνοδον ἀνεγνώρισε τὴν ἀναγκαιότητα τούτου καὶ εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις

ἔχει ὑπὸ σκέψιν τὸ ζήτημα, οὐ-
δὲν ἔγεινε καὶ μας ζητοῦνται ἡ-
δὴ τὰ ἀκριδικὰ χρήματα πρὸς
τοῦτο καὶ ἄλλα ἔργα. Ἐκ τῶν
ἀποβαθρικῶν ὑπάρχουσιν ἀρκετὰ
περισσεύματα καὶ πρέπει ἐκ τού-
των νὰ γείνη ἡ επέκτασις τῶν
ἀποβαθρῶν· εἶναι δίκαιον τὰ ἐξ
ἐκάστης πόλεως περισσεύοντα νὰ
δαπανῶνται εἰς τὴν πόλιν ἐκεί-
νην καὶ ὄχι ἄλλου, ὡς ἔγεινε καὶ
ἐν Κερυνείᾳ. - Μετὰ ταῦτα ἀντι-
κρούει διὰ πολλῶν τῶν Ἀρχιλο-
γιστῆν εἰπόντα ὅτι τὸ ἐμπόριον
Ἀμμοχώστου εἶναι ὡς τὸ τῆς
Λάρνακος καὶ εἴτα καταλήγει
προτείνων νὰ γείνη δεκτὸν τὸ ἄλ-
λο σχέδιον καὶ οὐχὶ τὸ ὑπὸ τοῦ
Ἀρχιλογιστοῦ προταθῆν.

Λιασίδης. Ἀρκούντως ἡσχολή-
θη τὸ Συμβούλιον εἰς συζητήσεις
ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως
καὶ ἐπειδὴ θὰ γείνωσι καὶ ἄλλαι
συζητήσεις καὶ παρῆλθεν ἤδη ἡ
ὥρα, προτείνω τὴν ἕως αὖριον ἀ-
ναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Μετὰ ταῦτα τὸ Συμβούλιον
ἀναβάλλεται διὰ τὴν αὖριον.